

בראנדייג' מכריז באזכרה על המשך האולימפיאדה

בניגוד לדעתה של גולדה מאיר, לא היתה הפגנה אנטי ישראלית, אלא אנטי טיירוויסטית. במשך כמה שעות, או כמה ימים, היה כל העולם עימנו.

וכאן קרה משהו מוזר מאוד. הפכנו את המשפט האר לימפיאדה למעשה אנטי ישראלי, מעשת של אדישות מחרידה והתנכרות לדמנו.

מדוע? לשם מה? איך אפשר להסביר זאת? אני מסביר זאת כך:

חונקנו מילדות לאמונה ש"העולם כולו נגדנו". שהגויים שמחים על רצח יהודים. שאנחנו מיסכנים. זוהי ירושת הגטו, עברו, ספרותו, אגדותיו. בעבר לא היתה זאת חמלה עזיבת בלתי מוצדקת. פעמים רבות היתה תמונה זו נאמנה למדי למציאות.

ושוב: ..העולם כולו נגדנו"

אולם הצינונות באה לשים קץ למצב זה, וגם לחמלה עזיבת זו. רצינו להיות עם נורמלי, עם העומד על נפשו והמחזיר מלחמה שעה. בכך הצלחנו. הפכנו למעצמי צבאית רצינית.

עצם הופעת ספורטאינו במינכן היא הזי כחה והפגנה לכך שחדלנו להיות גטו עזוב, וכי הננו עם ככל העמים.

אך קשה, קשה מאוד לוותר על החמלה העזיבת. האנג' לים אומרים ש"החמלה העזיבת היא הספורט הביתי הנפוץ ביותר". אנחנו אלופים בספורט הזה. וגולדה מאיר היא אלופת האלופים.

וכך, כאשר העולם כולו הזדהה עימנו, כאשר גדולי העולם התייצבו לימינו, כאשר אפילו הקומוניסטים וחלק ממנהיגי ערב גינו את הפשע, כאשר היינו פחות מבודדים מכפי שהיינו אי פעם בימי השנים האחרונות — דווקא אז מצאנו שוב עילה טובה לחמלה העזיבת.

הדרישה להפסקת האולימפיאדה מייד, מפני שגולדה רצתה בכך, כאילו נועדה מראש ליצור שוב פער בינינו וביין כל שאר האומות. וכך הסכנו לעצמנו את הטרחה לשנות את המשגים שלנו ולבטל כמה תבניות נפישות מיושנות.

כאופן אינסטינקטיבי חיפשנו איזשהו דבר שיותן לנו עילה לחשוב ש"העולם כולו נגדנו" — וכאשר הצלחנו ומצאנו, נפתחו ארוכות השמיים וכאן מכוון המאמרים הציוריים הנאזמים של המדה עזיבת.

הסכמנו השחור שלנו

גל זה יעבור, ואיננו חשוב. חמורה יותר סכנה אחרת הצפויה לנו. הטיירוויסטים לא ינצחו אותנו. הם ינחיתו עלינו מכות מכאיבות גם מחר ומחרתיים, אולם אנחנו נעמוד בהן. אך הטיירוויסטים, עלולים לשנות אותנו, את מדינתנו, זוהי הסכנה האמיתית.

הפאשיזם בעם אחד מעורר את הפאשיזם בעם השני. הרוח של פתח, הרוח של ספטמבר השחור מהלכת אימים במדינת ישראל. מחורים רבים צצים העכברושים, הנוש' אים על גופם את החידקים הנוראים של השינאה העיוורת, של תאוות הדם.

מאיים עלינו תהליך של ברוטאליזציה, של עיוות רגי שותיני.

אם רוצחי מינכן וחכריהם יצליחו בכך — הם ינחלו את הניצחון הנורא ביותר.

הוועד האולימפי העולמי, איברי בראנדייג', אולם ההמונים הריעו לו כאשר הכריז בטכס האזכרה שהאולימפיאדה תי' משך, כהפגנה נגד הטיורו, ואני מוכן להאמין שהיה כן בגישתו.

האם היו צריכים להפסיק?

היה בהחלט מקום גם לגישה ההפוכה, זו שאמרה שיש להפסיק את האולימפיאדה.

מדברים על "מישחקים אולימפיים". האם מותר היה להמשיך ב"מישחקים", אחרי שנהרגו אנשים? האם היה טעם להמשיך, אחרי שמתה הרוח התמה של המאורע, מתה הצהלה החפה מפשע של הספורטאים, מתו שימחת החיים ותדוות ההישג אשר האולימפיאדה משמשת להם ביטוי ופורקן?

יתכן שיש. היו כמה וכמה אנשים, ככה המישחקות, שפיקפקו בכך.

אמנם, חלק מן הספורטאים והמישלחות, שניצלו את ההודמנות כדי להסתלק, עשו זאת מפני שהיו צפויים לכי' שלון. אולם רבים חשבו בכנות שהמשך פוגע בטעם הטוב.

כאמור — יש הרבה מה לומר בזכות כל אחת משתי הגישות. דגלתי בגישה הראשונה, אך איני שולל את נימוקי הגישה ההפוכה.

אולם אני טוען כי החלטת ממשלתנו גדי רוש את הפסקת האולימפיאדה, לא נכעה משום שיקול הגיוני.

הוא נבע ממניע נפשי שכדאי לתת עליו את הדעת.

חזרה לימי השואה?

איני יודע מי החליט. אני מניח — ואני כמעט בטוח — כי היתה זאת החלטתה האישית של המלכה, גולדה מאיר.

אני משוכנע שלא נערך שום דיון ענייני, בעד ונגד, תוך שקילת כל הנימוקים.

היתה זאת התפרצות ספונטאנית, ברוח: "דם יהודי נשפך, והעולם ממשך לרקוד." שמענו את הפסוק הזה, במהדורות שונות, במשך כל הימים לאחר מכן. העולם הוא אדיש. העולם עומד על דם יהודי, זוהי חזרה בוועיראנפין על יחס העולם בימי השואה.

שמענו נאומים, ראינו קאריקטורות. קראנו מאמרים. אורגייה נוראה של חמלה עזיבת. העולם כולו נגדנו שוב.

אולם לאורגיה זו לא היה קורטוב של צידוק.

כל מי שחזה בטכס הגהדר של האזכרה במינכן, מי שהתבונן בהבעות הפנים של המדינאים, הספורטאים והקהל הפשוט, מי ששם לב לתגובות הספונטאניות בשעת הגאר מים — יודע שהפעם באמת השתתף העולם כולו בצערנו ובאבלנו.

זאת לא היתה הצגה ריקה. זאת היתה הפי' גנה של הזדהות, שלא זכינו כשכמותה מזה שנים רבות.

נכון, מהלך החיים בעולם לא נפסק. התפרצות הרגשות בעולם היתה חדיפעמית, ובהדרגה חזרו החיים למסלולם. אולם האם אנחנו נהגנו אחרת, כאשר נשטו מאות אלפים בביאפורה, בבנגלה דש, ברואנדה? האם אי פעם יצאנו מגדרנו מרוב זעם ואבל, כאשר נשפך דם לא יהודי? הבה נודה: התנהגות העולם במיקרה זה (להבדיל אלפי אלפי הבדלות מהתנהגותו בימי השואה) היתה בסדר. ההוד' הות עימנו היתה אמיתית וכנה. המשך האולימפיאדה,

שמו, שדגלו לא התנוסס בה, שהימונונו הלאי' מי לא נוגד. התוקפנות האומית של בני עם זה, שגדלה לממדים מופלצתיים בגלל חמלה עזיבת נוראה, הולידה את הפשע.

מה היה קורה אילו הוקמה מדינה פלסטינית בחלק מן הארץ, אילו צעדו פלסטינים על המסלול, אילו הוגף דגלם על התורן? האם היה הדבר מייבש את מקורות הניקה של הטיירוויסטים, מנתק אותם מעמם ומונע את פשעיהם?

הם עצמם סבורים כך, כנראה. אחרת לא היו מאשי' מים אותנו בכך שתוכנית השלום שלנו היא מוזימה לחי' סול "המהפכה הפלסטינית" (קרי: ארגוני הפידיאון).

ואחרת הם לא היו תוקפים אותי אישית — ממש באותו זעם כמו האב השכול האומלל, שכנו נרצה כיריהם.

העולם היה עימנו

הערכים אינם היחידים הסובלים ממיקרה חמור של חמלה עזיבת. אנחנו, הישראלים, מתחרים בהם על המקום הראשון.

וכאן אנו באים אל השאלה שעוררה בשבוע שעבר סערות כה רבות: האם היתה האולימפיאדה צריכה להיפסק בעיקבות הזוועה?

הבה נודה שתיתכנה שתי תשובות שונות על שאלה זו — ולכל אחת מהן יש מידה רבה של צידוק.

ביום השלישי בבוקר, באותו ראיין שנתבקשתי לתת לטלוויזיה הגרמנית, הוצגה לי שאלה זו. השבתי באופן ספונטאני, עוד לפני שידעתי מהי עמדת הממשלה.

אמרתי: אסור להפסיק, להפסיק — פירושו להיכנע לטיורויזם, להניח להם לחשוב שהם השיגו את שלהם.

היפך: צריכים להמשיך באולימפיאדה, לשנות את דמותה, להפכה להפגנה עזיבת אדירה נגד הרצח, נגד הטיורו, למען השדים.

כיום, שבוע לאחר מכן, אני משוכנע שעמדה זו היתה צודקת.

אני מתאר לעצמי מה היה קורה למחרת הזוועה, אילו עלתה אסתר שחמורוב על המסלול והשתתפה במירון, כשטרט שחור על חזה.

האם לא היה העולם כולו מריע לה, ולמי' דינתה? האם לא היתה זאת הפגנה כבירה של כוחה העמידה הישראלי של החלטתנו הנחרי' שה' להיות?

בטכס האזכרה עורר פסוק אחד של ניציג המישלחת הישראלית מחיאות כפיים סוערות. היה זה כאשר הכריז שהוועה לא תרתיע את ספורטאי ישראל מלהשתתף להבא באולימפיאדות.

אילו היתה החזטה זו הדה כבר על האוי' לימפיאדה הזאת, אילו חזרו אליה הפפור' טאים אחרי החלוויה, אילו צעדו ספורטאי' נו — ארעיפיין ולמרות הכל — במיצע' הסיום שלה, כאשר מתנופף בנאוזה מעל לראשם — האם לא היה זה העולם כולו פועם בהתרגשות?

וכנגד זה: אילו הופסקה האולימפיאדה, היה הדבר מנ' חיל ניצחון כולט לאנשי הטיורו, ונושע בהם את האמונה שהם יכולים באמת להפסיק את מהלכו של עולם.

משום מה אין לי סימפאטיה רבה לנשיא היוצא של

השיא ("ליאנספרס")